नरसिंहत्रयोदशीव्रतं नरसिंहपु० "गुरुवारे त्रयोदश्यामपराह्णे जलमुतः। तर्पयित्वा देवपितॄन् ऋषींश्च तिल तण्डुलैः। नरसिंहं समभ्यर्च्य यः करोत्युपवासकम्। सर्वपापविनिर्मुक्तो विष्णुलोके महीयते"।

नरसिंहव्रतं वराहपु० "अथाष्टमीव्रतं ब्रह्मन्! प्रोच्यमानमिदं शृणु!। भवविध्वंसनं नृणां सर्वार्त्तिहरणं परम्। राजा वा राजपुत्रो वा यदि चेद्विपुलाशनम्। तदाऽस्यान्तु तुलातो यथाशक्ति प्रकारयेत्। कुर्यादष्टदलं पद्मं तण्डुलैर्वा प्रसूनकैः। कर्णिकायामथैषां नरसिंहाकृतिं चरेत्" इत्यादि।

नवरात्र्युपवासव्रत मत्स्यपु० "नवमी चाष्टमी चैव पौर्णमासी चतुर्दशी। यो भुङ्क्ते देवि! नैतेषु सुपर्वसु नरः स मास्। गोवधस्य स लभते निःसपत्नमसिन्दितम्"।

नवरात्रिव्रतं देवीपु० "सौभाग्यार्थं स्त्रिया कार्यमार्थैश्च धनकाङ्क्षिभिः। महाव्रतं महापुण्यं शङ्करादीररुद्धितम्। कर्त्तव्यं देवराजेन्द्र! देवीभक्तिसमन्वितैः। कन्यासंस्थे रवौ शक्र! शुक्लादारभ्य नन्दिकाम्"। नन्दिकाम् प्रतिपदम् "यथाशीलथवैकाशी नक्ताशीलथ वा पुनः। प्रातःस्नायी जितक्रोधस्त्रिकालं शिवपूजकः। जपहोमसमायुक्तः कन्यका भोजयेत् सदा। अष्टम्यां नवमेऽप्यहि दारुजानि शुभानि च। एकं वा द्विप्रभागेन कारयेत् सुरसत्तम!। तस्मिन् देवी प्रकर्त्तव्या हैमी वा राजती च वा। युग्मकालसमोपेतखड्गशूलेन पूजयेत्। सर्वोपहारसम्पन्नस्त्रस्त्रफलादिभिः। कारयेद्रथदोलादिपूजाञ्च कर्त्तदेविकीम्" इत्यादि।

नागदष्टोद्धरणपञ्चमीव्रतं भविष्योत्तरे "उपोष्य पञ्चमीं सम्यक् नागानां वल्लभवर्द्धनम्। शमैकमेकं यावच्च विधानं शृणु भारत!। शमैकं संवत्सरम् "मासि भाद्रपदे राजन्! शुक्लपक्षे तु पञ्चमी। सापि पुण्यतमा प्रोक्ता साक्षात्सौ गतिकाङ्क्षया। चतुर्थ्यामेकभक्तञ्च तस्यां नक्तं प्रकीर्त्तितम्"। तस्यां पञ्चम्यामुपोष्येति दिवा भोजनवर्जनात् "कुर्याच्चान्द्रमसं नागमथ वा कनकौतलम्। अथ दारुमयं भव्यं मृण्मयं वाप्यशक्तितः। चान्द्रमसं सौवर्णं कनकौतलं रूप्यमयम्। पञ्चम्यामर्चयेद् भक्त्या नागं पञ्चफणन्तथा। करवीरैस्तथा पद्मैः जातीपुष्पैः सुगन्धिभिः। गन्धैर्धूपैः सनैवेद्यैः स्नाप्य क्षीरादिभिर्नृप!। ब्राह्मणान् भोजयेत्पश्चात् घृतपायसमोदकैः। अनन्तं वासुकिं शङ्खं पद्मं कम्बलमेव च। तथा कर्कोटकं नागं नागमन्यतरं नृप!। धृतराष्ट्रं शङ्खपालं कालियं तक्षकं तथा। पिङ्गलञ्च महानागं मासि मासि क्रमाद् यजेत्"।

नागपञ्चमीव्रतं भविष्यपु० "नागानिष्टा तु पञ्चम्यां न विषैरभिभूयते। स्त्रियं च लभते पुत्रं परमां श्रियमाप्नुयात्। मन्त्रमन्त्राः सुसंग्राभिरङ्गमन्त्राश्च कीर्त्तिताः। पूर्ववत् पञ्चपत्रस्थः कर्त्तव्यश्च तिथीश्वरः"। तिथीश्वरोऽत्र नागः गन्धपुष्पादिपूजारत्न यथाशक्ति विधीयते। पूजाऽशाखेन शाखेन कृतापि तु फलप्रदा। आज्यधारासमिद्भिश्च दधिक्षीराज्यमाक्षिकैः। पूर्वोक्तफलदो होमो यतः शान्तेन चेतसा। एतद्व्रतं वैश्वानरप्रातपदवद् व्याख्येयम्"।

नागव्रतं कूर्मपु० कार्त्तिकशुक्लपञ्चमपक्षस्य "तिथौ युगाद्यायान्तु सुपोष्य यथाविधि। शङ्खपालादिनागानां येषस्य च महात्मनः। पूजा कार्या पुष्पगन्धक्षीराद्यायनपूर्वकमिति"। युगाद्यायाञ्चतुर्थ्यां प्रातर्मध्याह्नव्यापिन्यान्तु कर्तव्यम्" तथा च स्कन्दपुराणे "प्रातर्मध्यन्दिने तत्र तत्रोपोष्य फणीश्वरान्। क्षीरेणाप्याय्य पञ्चम्यां पारयेत् प्रयतो नरः। विषाणि तस्य नश्यन्ति न तं हिंसन्ति पन्नगाः"।

नानाफलपूर्णिमाव्रतं विष्णुधर्मोत्तरे "प्राप्य पञ्चदशीं राम! तथा शुक्लाञ्च कार्त्तिकीम्। आरामस्थस्थभित्तिं वै उमेशौ च समालिखेत्। तस्य द्वारि स्थले चारु नानावर्णैस्तु वर्णिकम्। स्थलोपस्थरणं शक्त्या तयोश्चैवाभितो लिखेत्। पीतं यद्वासवाच्छाद्य सकटीसूत्रनाभिकम्। ततस्तौ पूजयेन्नारी स्नात्वा भर्तृपरा शुचिः"।

नामतृतीयाव्रतं भविष्योत्तरे "उपवासस्य नियमं स्थलीयात् भक्तिभाविता। देवीं संवत्सरं यावत् तृतीयायामुपोषिता। प्रतिमासं करिष्यामि पारणञ्चापरेऽहनि। तद्विघ्नं मे यातु समाप्तिं व्रतमुत्तमम्। शरणं त्वां प्रपद्याहं दौर्भाग्याद्दुःखतः मामु। एवं कृत्वा विधिवत् कौन्तेय! कृतनिश्चया। भक्त्या नारी ध्यानपरा स्नात्वा कृत्वा जितेन्द्रिया। नद्यां तडागे वापी वा स्थले वा नियतेन्द्रिया। पूजयेत् पार्वतीं नाम्ना रात्रौ प्राश्य कुशोदकम्। प्रभाते भोजयेत् विप्रान् शिवभक्तान् विशेषतः। पौषे मासे तृतीयायां गिरिजां नाम पूजयेत्। गोमूत्रं प्राशयेद्रात्रौ प्रभाते भोजयेद् द्विजान्" इत्यादि। भविष्यपु० व्रतान्तरम् "गौरी